

BACHADON MIYOMASI BO‘LGAN AYOLLARDA HOMILADORLIKDAGI ASORATLARINI BAHOLASH

Murodova Maftuna Abdulla qizi

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti
Akusherlik va ginekologiya mutaxassisligi
Magistri

Email: maftunaabdullayevna@icloud.com

Sultonov Ravshan Komiljonovich

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti
Morfologik fanlar kafedrasi mudiri: PhD.
ORCID ID 0009-0003-6820-1044

Email: ravshansultonov887@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur tadqiqot bachadon miomasi bo‘lgan ayollarda homiladorlik davridagi asoratlarni baholashga bag‘ishlangan. Tadqiqot 2024–2025-yillarda Surxondaryo viloyat perinatal markazi hamda Termiz shahridagi TISU Med Hub klinikasida kuzatilgan 184 nafar ayolning retrospektiv ma’lumotlari asosida olib borildi. Ayollarning yosh tarkibi, yashash joyi va anamnestik ma’lumotlari tahlil qilindi. Natijalarga ko‘ra, ayollarning 35,9 foizi shahar, 64,1 foizi qishloq aholisi bo‘lgan. Tadqiqot bachadon miomasi mavjud ayollarda homiladorlik kechishini individual baholash va ehtimoliy akusherlik asoratlarini erta aniqlash muhimligini ko‘rsatadi.

Kalit so‘zlar: Bachadon miomasi, homiladorlik, akusherlik asoratlari, retrospektiv tahlil, reproduktiv yosh, perinatal natijalar.

Dolzarbli. Bachadon miomasi reproduktiv yoshdagi ayollarda keng uchraydigan, bachadonning silliq mushak to‘qimasidan rivojlanadigan yaxshi sifatli o‘sma hisoblanadi. Ultratovush tekshiruvlarining keng qo‘llanilishi va homiladorlik yoshining ortib borishi natijasida miomasi mavjud ayollarda homiladorlikni kuzatish masalasi muhim klinik ahamiyat kasb etmoqda. Miomaning homiladorlik kechishiga ta’siri uning o‘lchami, soni, joylashuvi, bachadon bo‘shlig‘iga nisbatan munosabati hamda platsentaga yaqinligiga bog‘liq. Mazkur holatlarda ona va homila uchun yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan xavflarni erta aniqlash individual kuzatuv taktikasini belgilashda muhimdir.

O'zbekiston Respublikasida muammoning o'rganilganlik darajasi. O'zbekistonda bachadon miomasining homiladorlik va tug'ruq natijalariga ta'siri bo'yicha mahalliy ilmiy tadqiqotlar mavjud. Xususan, 2022-yilda chop etilgan tadqiqotda bachadon miomasi bo'lgan 74 nafar homilador ayol kuzatilgan. Tadqiqotda tug'ruqlarning 91,67 % muddatida, 8,33 % esa muddatidan oldin yakunlangani qayd etilgan. Ushbu natijalar miomasi bo'lgan homilador ayollarda homiladorlik natijalarini klinik jihatdan baholash zarurligini ko'rsatadi.

Tadqiqot maqsadi: Bachadon miomasi bo'lgan ayollarda homiladorlikdagi asoratlarini kechishi baholash va retrospektiv tahlilini olib borish.

Tekshiruv material va usullari: Tekshiruv Surhondaryo viloyat perinatal markazi hamda Termiz shahar TISU Med Hub tibbiyot klinikasiga 2024-2025 yillarda murojat qilgan ayollarni ustida olib borildi.

Retrospektiv tahlil guruh tarkibiga turli xil bachadon miomasi aniqlangan 184 nafar ayol olinib, tekshiruvdagi ayollarni anamnezitik anketa ochib, kasallik davomiyligi hamda, bakteriologik, sitologik va kolposkopik tekshiruvdan o'tgan bemorlar tekshirilgan.

Anamnez yig'ishda quyidagi belgilar e'tiborga olingan:

Bolalik va o'smirlik davrida o'tkazilgan kasalliklar;

Menarxe (birinchi hayz)ning boshlanishi;

Hayz siklining patologik o'zgarishlari;

Hayot tarzi va zararli odatlarning borligi;

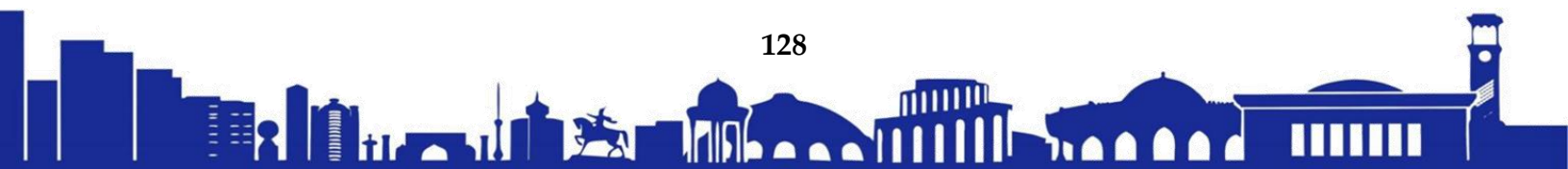
Boshidan o'tkazgan ginekologik kasalliklar;

Homiladorlik va tug'ruq natijalari;

Anamnezda bachadon miomasi kasalliklari rivojlanish havfi bor bemorlarni aniqlab olindi.

Retrospektiv guruhdagi ayollarning yosh bo'yicha tasnifi № 1. jadvalda keltirilgan.

Yosh (M±m)				
18-20	21-25	26-30	31-35	36 va undan yuqori
19,1±0,3	22,8±0,3	27,3±0,2	32,7±0,3	40,4±2,6
Yashash joyi	Yosh			

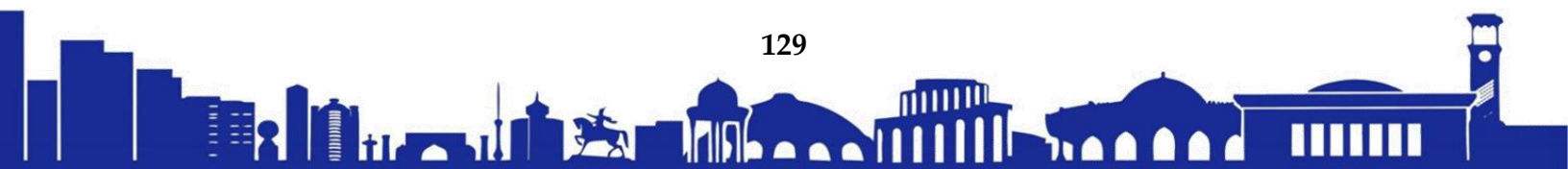
	18-20		21-25		26-30		31-35		36 va undan yuqori	
	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%	Abs	%
Shahar n=66	6	3,3	20	10,8	24	13	10	5,4	6	3,3
Qishloq n=118	12	6,5	28	15,2	34	18,5	34	18,5	10	5,4

Jadvaldan ko‘rinib turibdiki, retrospektiv guruhdagi ayollar 184 tani tashkil etadi. Ulardan 66 tasi shahar aholisi 35,9% va 118 tasi qishloq aholisida yashovchi ayollar bo‘lib u 64,1% ini tashkil etadi. Yosh jihatdan: ayollarning 26 yoshdan 30 yoshgacha retrospektiv guruhda ($27,3 \pm 0,2$) ulushi 31,1% ni (29 ta ayol), 21 dan 25 yoshgacha ($22,8 \pm 0,3$) bo‘lgan ayollar (24 ta) 26% ni tashkil qildi.

Tadqiqot natijalar va muhokama. Ilmiy adabiyotlar tahlili bachadon miomasi homiladorlikning ayrim asoratlari xavfi bilan bog‘liq bo‘lishi mumkinligini ko‘rsatadi. Ular orasida homiladorlik davridagi og‘riq sindromi, mioma tugunida degenerativ o‘zgarishlar, homilaning noto‘g‘ri joylashuvi, muddatidan oldin tug‘ruq, yo‘ldoshning ko‘chishi, homila o‘sishining cheklanishi va tug‘ruqdan keyingi qon ketish xavfining ortishi qayd etiladi. Biroq ushbu asoratlar barcha bemorlarda kuzatilmaydi va ularning rivojlanishi miomaning anatomik xususiyatlari hamda boshqa akusherlik omillariga bog‘liq.

Ayniqsa, bachadon bo‘shlig‘ini deformatsiyalovchi, yirik yoki platsentaga yaqin joylashgan mioma tugunlari alohida klinik e‘tiborni talab qiladi. Tug‘ruq vaqtida miometriyning qisqarish faoliyati buzilishi tug‘ruqning sustlashishi va tug‘ruqdan keyingi qon ketish ehtimoliga ta‘sir ko‘rsatishi mumkin. Shu bilan birga, miomasi mavjud ko‘plab ayollarda homiladorlik asoratlarsiz kechib, sog‘lom chaqaloq tug‘ilishi mumkin. Shuning uchun xavfni baholash faqat miomaning mavjudligiga emas, balki uning individual anatomik va klinik xususiyatlariga asoslanishi lozim.

Retrospektiv tadqiqot doirasida bachadon miomasi bo‘lgan 184 nafar ayolning yosh tarkibi va yashash joyi bo‘yicha taqsimlanishi tahlil qilindi. O‘rganilgan ayollarning 66

nafari (35,9%) shahar, 118 nafari esa (64,1%) qishloq aholisi ekanligi aniqlandi. Demak, retrospektiv guruhda qishloq hududida yashovchi ayollar ulushi shahar aholisiga nisbatan yuqori bo'ldi.

Ayollarning yosh tarkibi tahlil qilinganda, bachadon miomasi bo'lgan bemorlarning asosiy qismi reproduktiv yoshning 26–35 yosh oralig'iga to'g'ri kelishi kuzatildi. Taqdim etilgan ma'lumotlarga ko'ra, 26–30 yoshdagi ayollar eng katta yosh guruhini tashkil etib, ularning o'rtacha yoshi $27,3 \pm 0,2$ yilni tashkil qildi. Ushbu yosh toifasida 29 nafar ayol qayd etilgan bo'lib, bu umumiy guruhning 15,8% ini tashkil etadi. 21–25 yoshdagi ayollarning o'rtacha yoshi $22,8 \pm 0,3$ yil bo'lib, mazkur guruhda 24 nafar ayol mavjudligi ko'rsatilgan (13,0%).

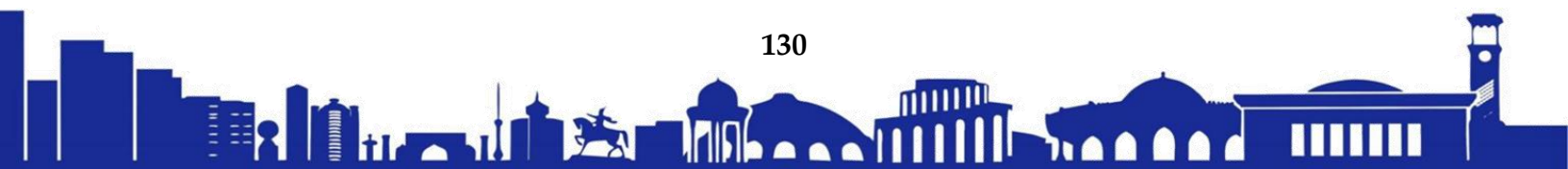
18–20 yoshdagi ayollarning o'rtacha yoshi $19,1 \pm 0,3$ yil, 31–35 yoshdagi ayollarning o'rtacha yoshi esa $32,7 \pm 0,3$ yilni tashkil etdi. 36 yosh va undan katta ayollar guruhida o'rtacha yosh $40,4 \pm 2,6$ yil bo'ldi. Bu ma'lumotlar bachadon miomasi reproduktiv davrning turli bosqichlarida uchrashini ko'rsatadi.

Yashash joyi va yosh tarkibi bo'yicha olingan natijalar bachadon miomasi bo'lgan ayollarning demografik xususiyatlarini baholash imkonini berdi. Biroq qishloq aholisi ulushining yuqoriligi ushbu hududda kasallik ko'proq tarqalganligini o'z-o'zidan isbotlamaydi. Buning uchun shahar va qishloq aholisining umumiy soni, tekshiruvdan o'tgan ayollar miqdori hamda kasallikni aniqlash imkoniyatlari hisobga olinishi lozim.

Xulosa: Retrospektiv tadqiqot natijalariga ko'ra, bachadon miomasi bo'lgan 184 nafar ayolning demografik ko'rsatkichlari tahlil qilindi. Ayollarning 35,9% ini shahar, 64,1% ini esa qishloq aholisi tashkil etdi. Yosh tarkibi bo'yicha bachadon miomasi reproduktiv yoshdagi ayollarda, xususan, 26–30 yosh oralig'ida ko'proq uchrashi qayd etildi. Shuningdek, 21–25 va 31–35 yoshdagi ayollar ham tadqiqot guruhida muhim ulushni tashkil etdi. Olingan natijalar bachadon miomasi bo'lgan ayollarning yosh va yashash joyi xususiyatlarini hisobga olgan holda klinik kuzatuvni tashkil etish muhimligini ko'rsatadi. Biroq kasallikning hududlar va yosh guruhlari bo'yicha haqiqiy tarqalish darajasini aniqlash uchun qo'shimcha epidemiologik tadqiqotlar talab etiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Li H, Hu Z, Fan Y, Hao Y. The influence of uterine fibroids on adverse outcomes in pregnant women: a meta-analysis. *BMC Pregnancy and Childbirth*. 2024;24:345. doi:10.1186/s12884-024-06545-5.

2. Pritts EA. Uterine Leiomyomas and Reproduction. *Obstetrics & Gynecology*. 2025;145(1):39–45. doi:10.1097/AOG.0000000000005748.
3. The differences in characteristics of uterine leiomyomas and the diverse adverse pregnancy outcomes. *PubMed-indexed review*. 2021. PMID: 33615961.
4. Management of Symptomatic Uterine Leiomyomas: ACOG Practice Bulletin, Number 228. *Obstetrics & Gynecology*. 2021;137(6)–e115. doi:10.1097/AOG.0000000000004401.
5. Komiljonovich S. R., Odiljonovich O. O. Preeklampsiya fonida tug ‘ilgan erta bolalik davrida o ‘pka bronxlarning postnatal ontogenezi ko ‘rsatkichlari.
6. Bozor o‘g‘li, Y. S., & Komiljonovich, S. R. (2024). Jigarga bog ‘liq kasalliklarni yosh davrlari bo ‘yicha tarqalishini baholash. «за наивысшие заслуги», 1(1).

